

Účastníčka #nextgen Karin Nosková: Občianska angažovanosť sa začína tým, že nám niečo v našom okolí nie je ľahostajné

Datum 8.10.2026
Subjekt Nadácia Pontis
Region Slovensko
Kategorie Sociální služby, Školství, Lidská práva

Po štúdiu vzdelávania vo Veľkej Británii sa vrátila na Slovensko podieľať sa na inkluzívnejšom vzdelávaní. Účastníčka programu Impact Summit #nextgen Karin Nosková verí, že spoločenské zmeny sa pohnú, ak neziskový sektor, podniky a vláda zvolia spoluprácu namiesto súperenia.

Karin už ako 16-ročná odišla z malej obce na strednú školu do hlavného mesta. Neskôr študovala vzdelávanie na University College v Londýne a na Cambridgeskej univerzite. Hoci strávila niekoľko rokov v zahraničí, jej plánom bol vždy návrat domov. Na Slovensku sa chcela podieľať na budovaní férového edukačného systému pre všetky deti bez rozdielu.

Dnes pôsobí v Nadácii Volkswagen ako expertka na inkluzívne vzdelávanie. Poukazuje na výhody, ktoré môže začleňovanie na rôznych úrovniach priniesť biznisu aj štátu, no zdôrazňuje, že posilňovať inklúziu je správne predovšetkým z hľadiska základnej ľudskosti.

V uplynulom roku bola Karin súčasťou programu Impact Summit #nextgen, ktorý mladým ľuďom vytvára priestor na sieťovanie, diskusiu a stretávanie sa s rôznymi perspektívami. Účastníčky a účastníci #nextgen sa môžu podieľať aj na príprave podujatia Impact Summit.

V rozhovore opisuje, akým výzvam dnes férové vzdelávanie čelí, prečo nemá inklúzia ostať len pojmom kultúrnych vojen a prečo pre účasť v programe #nextgen nehľadáme len dokonalý životopis.

Dlhodobu sa venujete inováciám vo vzdelávaní a rozvoju mládeže. Ako ste sa k tejto téme dostali?

Odmalička som citlivo vnímala nepravosť. Sama som sa pre tmavšiu pokožku stretávala s poznámkami typu „cigánka“, hoci moja rodina k rómskej menšine nepatrí. Veľmi skoro som preto pochopila, aké ľahké je človeka zaradiť do škatulky len preto, že vyzerá alebo pôsobí inak ako to, čo sa z nejakého dôvodu rozhodla spoločnosť považovať „za normál“.

Verím, že vzdelávanie má v spoločnosti nenahraditeľné miesto, pretože dokáže rozvíjať potenciál každého dieťaťa bez rozdielu a otvárať dvere, ktoré by inak zostali zatvorené. Sama som mala veľké šťastie: narodila som sa do rodiny, ktorá mala zdroje vytvoriť mi dobré podmienky, a neskôr som získala štipendiá, ktoré mi otvorili ďalšie možnosti. Aj preto sa profesionálne usilujem o to, aby bol vzdelávací systém nastavený tak, že prístup ku kvalitnému vzdelaniu nebude závisieť od podmienok, do ktorých sa dieťa narodí ani od šťastia na ľudí, ktorých stretne. Kvalitné vzdelávanie pre každé dieťa by malo byť jednoducho štandardom.

Vďaka štipendiám ste mali možnosť študovať na prestížnych univerzitách v zahraničí. Ako hodnotíte túto skúsenosť?

Do Anglicka som odišla najmä preto, že ponúkalo program Education Studies, ktorý sa na

vzdelávanie a vzdelávaciu politiku pozerá komplexne – cez psychológiu, sociológiu, pedagogiku aj nastavovanie edukačných systémov tak, aby fungovali pre všetky deti bez rozdielu. Práve tento systémový pohľad ma oslovil najviac. Celé vysokoškolské štúdium som absolvovala v zahraničí a bola to pre mňa veľmi cenná profesionálna aj životná skúsenosť.

Život v zahraničí však nebol vždy jednoduchý. Počas štúdia som mala niekoľko brigád naraz, aby som si dokázala pokryť časť životných nákladov. Napriek tomu mi nové prostredie, ľudia a názory výrazne rozšírili obzory. Naučila som sa kriticky premýšľať, pozeráť sa na jeden argument z viacerých uhlov pohľadu, neustále spochybňovať vlastné presvedčenia a zostať otvorená ďalšiemu učeniu.

Prečo ste sa rozhodli vrátiť? Vnímate svoj návrat ako správne rozhodnutie?

Nikdy som neodchádzala s predstavou, že sa na Slovensko už nevrátim. Naopak, chcela som v zahraničí získať skúsenosti a neskôr ich zúročiť doma. Po skončení štúdia ma k návratu prirodzene ťahali aj rodina a blízki, ktorí sú pre mňa veľmi dôležití. Do Nadácie Volkswagen Slovakia som sa dostala trochu náhodou, no našla som v nej prácu, ktorá mi dáva zmysel a napĺňa ma.

Svoj návrat preto vnímam ako správne rozhodnutie. Každý týždeň stretávam ľudí, ktorí s veľkým nasadením pracujú na tom, aby sa slovenské školstvo menilo k lepšiemu. Máme tu množstvo výborných odborníkov, odborníkov a organizácií, ktorých práca ma inšpiruje a utvrdzuje v presvedčení, že zmena je možná.

Mnoho ľudí z väčších miest si neuvedomuje výzvy života v regiónoch, najmä v kontexte mládeže. Čo sú tieto málo diskutované aspekty života mladých ľudí v menších mestách a obciach?

Sama pochádzam zo Siladíc, malej obce pri Hlohovci. Už ako tínedžerka som citlivo vnímala, že mladí a aktívni ľudia v regiónoch majú menej príležitostí. Situácia sa postupne zlepšuje a viaceré neziskové organizácie dnes prinášajú svoje aktivity aj mimo Bratislavu. Pred desiatimi či pätnástimi rokmi však boli možnosti podstatne obmedzenejšie.

Aj preto som bola odhodlaná odísť na strednú školu do Bratislavy. Táto skúsenosť mi rozšírila obzory a ukázala, aké možnosti existujú. V diskusii o regiónoch nám však stále chýba jednoduchá otázka adresovaná mladým ľuďom: „Čo potrebujete vy?“ Veľa hovoríme o tom, ako na Slovensku udržať talentovaných ľudí a zabrániť ich odchodu do zahraničia, prípadne ich podporiť k návratu. Je to dôležité, no zároveň tu zostávajú tisíce mladých ľudí, aj v regiónoch, ktorých sa dostatočne nepýtame, čo potrebujú a čo by chceli zmeniť. Pritom práve oni každý deň spoluvytvárajú krajinu, v ktorej žijeme.

Karin Nosková (vľavo) na rountable diskusii, ktorá sa konala ako sprievodná aktivita minuloročného #nextgen programu. Foto: Marek Mucha

Sama ste boli od mladého veku aktívna v rámci občianskych iniciatív a dobrovoľníctva, či už formálne alebo neformálne. Čo môže urobiť každý z nás pre svoje okolie a komunitu, aj keď nemá veľa času alebo kapacitu zakladať občianske združenie?

Na strednej škole som bola veľmi aktívna. Spolu so spolužiačkou sme založili občianske združenie, v ktorom sme sa venovali deťom so zdravotným znevýhodnením a deťom z marginalizovaných rómskych komunít. Táto skúsenosť ma výrazne scitlivila a ovplyvnila aj moje ďalšie smerovanie.

Bola to intenzívna škola života. Naučila som sa najmä to, že ak chcete niekomu pomáhať, dobrý úmysel nestačí. Musíte vedieť počúvať, budovať dôveru a priznať si, že nie vždy najlepšie viete, čo

druhý človek potrebuje.

Zároveň si nemyslím, že každý mladý človek musí zakladať neziskovú organizáciu. Občianska angažovanosť sa začína oveľa jednoduchšie – tým, že nám niečo v našom okolí nie je ľahostajné. Môžeme venovať hodinu svojho času, pomôcť konkrétnemu človeku, pridať sa k existujúcej iniciatíve alebo upozorniť na problém, ktorý ostatní prehliadajú. Dôležité nie je urobiť všetko, ale začať tam, kde sme a s tým, čo máme. A potom sa to prirodzene nabalí.

Spomeniete si na silný príbeh z Vášho o. z., ktorý Vám utkvel v pamäti?

Najsilnejšia pre mňa bola asi dôvera rodičov. Boli sme stredoškolačky, a napriek tomu nám zverili svoje deti. Raz sme organizovali letný tábor pre deti z marginalizovanej rómskej komunity. Dohodli sme sa, že ich vyzdvihneme na stanici v ich obci a potom spolu budeme šesť hodín cestovať vlakom do Bratislavy na celotýždenný tábor bez rodičov. Dodnes si pamätám, ako sa tínedžeri sami zorganizovali, prišli načas a potom sme spolu prežili skvelý týždeň.

Na papieri to možno nepôsobí ako veľký príbeh, no pre mňa ním bol. Ukázal mi, že blízky vzťah môže vzniknúť aj medzi ľuďmi, ktorí by sa za bežných okolností možno nikdy nestretli. A tiež to, že keď niekomu dáte dôveru a zodpovednosť, často vás prekvapí tým, čo dokáže. S viacerými deťmi a rodinami aj z ďalších našich aktivít sme si vytvorili vzťahy, ktoré pretrvávajú dodnes. Práve to si z tejto skúsenosti cením najviac.

V Nadácii Volkswagen je jednou z Vašich primárnych tém inklúzia. Tá sa často vníma ako záťaž či téma liberálneho spektra, no začína už pri začleňovaní detí v predškolskom veku. Prečo by mali štát a zamestnávateľia posilňovať inklúziu? Aké výhody zo začleňovania plynú?

Je škoda, že sa z inklúzie niekedy stáva kultúrna vojna. Pre mňa osobne je jej základ veľmi jednoduchý: verím, že každý človek by mal mať možnosť žiť dôstojný život, cítiť sa bezpečne a byť plnohodnotnou súčasťou spoločnosti. Nevidím na tom nič liberálne ani konzervatívne. A čím skôr s inklúziou začneme, tým lepšie. Deti sa už veľmi skoro učia, kto patrí medzi „nás“ a kto je „iný“.

Inklúzia má zároveň veľmi praktický význam. Ak dovolíme, aby časť detí zaostávala už v prvých rokoch života len preto, že sa narodili do náročnejších podmienok, neskôr to pocíti celá spoločnosť – v školstve, na trhu práce aj vo verejných financiách. Pre zamestnávateľov znamená inkluzívne prostredie širší prístup k talentu, rozmanitejšie tímy a lepšiu schopnosť reagovať na potreby ľudí. Ekonomický argument je dôležitý, no pre mňa zostáva druhoradý. Inkluzívnu spoločnosť by sme mali vytvárať predovšetkým preto, že je to ľudsky správne.

S akými najväčšími výzvami sa v oblasti inkluzívneho vzdelávania aktuálne stretávate?

Premeniť myšlienku inkluzívneho vzdelávania na každodennú realitu v každej škole. Mnohé školy chcú pracovať inkluzívne, no chýbajú im odborné kapacity, stabilné financovanie, metodická podpora aj priestor na spoluprácu učiteľov, asistentov a odborných tímov. Podpora je navyše často viazaná na krátkodobé projekty, hoci deti aj školy potrebujú dlhodobú a predvídateľnú pomoc.

Druhou výzvou je, že inklúziu stále vnímame ako úlohu pre niekoľko špecialistov alebo ako podporu malej skupiny detí. V skutočnosti si vyžaduje zmenu fungovania celej školy a celého systému – od prípravy učiteľov a spolupráce s rodinami až po včasnú pomoc a bezpečné prostredie pre každé dieťa aj každého učiteľa. Ak má inklúzia fungovať, nemôže zostať sériou izolovaných projektov. Musí sa stať prirodzenou súčasťou systému: dlhodobo financovanou, koordinovanou a dostupnou každej škole bez ohľadu na to, kde sa nachádza.

Vyjadрили ste sa, že filantropiu nevnímate ako náhradu štátu. Ako by podľa Vás mala vyzeráť

spolupráca medzi štátom a občianskym sektorom?

Filantropia podľa mňa nemá suplovať štát. Ak je napríklad kvalitná podpora dieťaťa verejnou službou, nemôžeme dlhodobo očakávať, že ju bude financovať nadácia. To je zodpovednosť štátu. Filantropia však môže byť veľmi užitočná pri skúšaní nových riešení: môže podstúpiť riziko, otestovať nový prístup, investovať do kapacít organizácie alebo prepájať ľudí, ktorí by inak nespolupracovali.

Predstavujem si to ako dobre prepojený ekosystém. Občiansky sektor prináša skúsenosť z terénu, filantropia vytvára priestor na inovácie a štát má mandát aj nástroje dostať fungujúce riešenia k ľuďom vo veľkom. Najhoršie je, keď každý pracuje oddelene a ešte horšie, keď ešte jedna strana druhej škodí. Ideálny model je, keď sa nový prístup najprv odvážne otestuje, potom poctivo vyhodnotí a ak sa osvedčí, štát ho dokáže prevziať, systémovo rozšíriť a dlhodobo financovať.

Prečítajte si aj:

- **Mladí nechcú byť len „budúcnosť“. Chcú cítiť, že ich hlas má miesto už dnes**
- **Impact Summit 2026: Od odolnosti k Novému sebedovetiu**

Ste súčasťou programu #nextgen Nadácie Pontis. Prečo ste sa rozhodli prihlásiť?

Po návrate na Slovensko som cítila potrebu vybudovať si novú komunitu. Mnohí moji bývalí spolužiaci a spolužiačky zostali po štúdiu v zahraničí, často v Česku, a mne chýbali kontakty s ľuďmi v podobnej životnej situácii. Program #nextgen ma preto zaujal ako príležitosť spoznať tých, ktorí sa rozhodli zostať alebo sa vrátiť a chcú aktívne prispievať k pozitívnym zmenám na Slovensku.

Hľadala som prostredie, ktoré spája ľudí z rôznych profesijných oblastí, no s podobnou motiváciou: zostať aktívni, nestratiť mládežnícky idealizmus a budovať si zmysluplný život na Slovensku. Práve takúto komunitu som v programe našla.

Ako hodnotíte túto skúsenosť? Posunula Vás v osobnom či kariérnom živote?

Skúsenosť hodnotím veľmi pozitívne. Jej najväčšou hodnotou pre mňa nebol klasický networking ani výmena vizitiek, ale otvorené rozhovory a vzťahy s ľuďmi z rôznych oblastí. Program mi pomohol vystúpiť z profesijnej bubliny, pozrieť sa na vlastné smerovanie z novej perspektívy a uvedomiť si, že pri spoločenských výzvach nemusíme hľadať riešenia každý sám.

Najväčším prínosom programu sú pre mňa vzťahy, ktoré v ňom vznikli. Vytvorili sme si sieť vzájomnej podpory a dôvery – vieme sa na seba obrátiť, keď potrebujeme radu, spätnú väzbu, nový pohľad alebo jednoducho povzbudenie. Máme aj veľmi aktívnu WhatsApp skupinu, v ktorej si zdieľame rôzne príležitosti.

Čo by ste odkázali mladým ľuďom, ktorí o #nextgen premýšľajú, ale hovoria si, že možno nemajú dosť skúseností alebo „dokonalý“ profil?

Ako alumni ročníka 2025 sa teším na mladých ľudí, ktorí prídu v tomto roku. Baví ma spoznávať aktívnu mládež na Slovensku a objavovať, čomu sa venuje.

V programe nehľadáme dokonalý životopis. Oveľa viac nás zaujíma zvedavosť, kritické myslenie, vlastný názor, otvorenosť voči iným perspektívam a schopnosť premeniť nápad na konkrétny krok.

Dúfam, že medzi kandidátkami a kandidátmi budú ľudia z regiónov, rôznych profesií a prostredí, s rozmanitými skúsenosťami aj spôsobmi, ako meniť svoje okolie. Verím, že práve táto rozmanitosť môže z programu vytvoriť skutočne podnetnú komunitu.

Ak premýšľate, či je program Impact Summit #nextgen pre vás, možno práve rozhovor s Karin ponúkne dôvod skúsiť to. Prihlášky do nového ročníka sú otvorené do 19. októbra 2026. Viac informácií aj registráciu nájdete na [impactsummit.sk/nextgen](https://www.nadaciapontis.sk/nextgen).

<https://www.nadaciapontis.sk/novinky/ucastnicka-nextgen-karin-noskova-obcianska-angazovanost-sa-zacina-tym-ze-nam-nieco-v-nasom-okoli-nie-je-lahostajne>